

Europska
komisija

Vodič za korisnike kroz
**europski postupak za sporove
male vrijednosti**

Kratak uvod u najvažnije praktične aspekte
upotrebe postupka koji se temelji na Uredbi

Pravosude
i zaštita
potrošača

Vodič za korisnike kroz

europski postupak za sporove male vrijednost

Kratak uvod u najvažnije praktične aspekte upotrebe postupka koji se temelji na Uredbi

Ovaj Vodič

Svrha ovog Vodiča jest izravno predstaviti europski postupak za sporove male vrijednosti koji se u Vodiču naziva „ESCP-om“. Vodič je osmišljen tako da pomaže korisnicima ESCP-a da razumiju što koja faza postupka podrazumijeva. Posebice bi trebao biti koristan stranci koja želi pokrenuti slučaj ESCP-a kao i stranci protiv koje je pokrenut slučaj.

Vodič je relativno kratak i jasan, što olakšava pristup i razumljivost. Namjerno ne ide u detalje jer je namjera da se različiti aspekti postupka opišu na što kraći i jednostavniji način.

Za detaljniji opis ESCP-a kao i dodatne informacije koje mogu pomoći korisnicima ESCP-a da bolje razumiju ESCP upućuje se na dodatni Praktični vodič, na čiji se sadržaj upućuje u većini odjeljaka u Vodiču za korisnike, primjerice „PV 1.1.“.

Radi lakšeg snalaženja ovaj je Vodič podijeljen u dijelove kako slijedi:

Sadržaj

Uvod: Razmatranje pravnog postupka radi naplate prekograničnih potraživanja u EU-u	5
Prvi dio: Svrha, upotrebe i područje primjene ESCP-a	8
Drugi dio: Troškovi i izdatci?	12
Treći dio: Rješavanje sporova male vrijednosti pred sudom	16
Četvrti dio: Odgovaranje na tužbeni zahtjev	22
Peti dio: Nastavljanje postupka do donošenja odluke	26
Šesti dio: Nakon odluke	30

Uvod: Razmatranje pravnog postupka radi naplate prekograničnih potraživanja u EU-u

Kada dođe do prekograničnog potraživanja i tužitelj se ne može naplatiti ili ne može očekivati izvršenje obveze na kojoj se potraživanje temelji, ili ne može postići prihvatljivo rješavanje potraživanja, pravni postupak može biti nužan. Dođe li do njega, postoje različiti postupci koji se mogu primijeniti, ovisno o iznosu i prirodi potraživanja te o tome je li potraživanje obranjeno.

Stoga će se pojedinac ili društvo u EU-u prije pokretanja pravnog postupka radi naplate potraživanja morati odlučiti za jedan postupak. Ta će odluka u velikoj mjeri ovisiti o okolnostima svakog pojedinačnog slučaja jer su dostupni postupci, iako se u određenoj mjeri međusobno preklapaju, zapravo uglavnom osmišljeni za rješavanje različitih situacija.

Kada je korisno primijeniti ESCP?

ESCP je dostupan za potraživanja u vrijednosti do 5 000 EUR, uključujući i potraživanja u kojima se ne potražuje novac, te se može primjenjivati kada je potraživanje obranjeno ili neobranjeno. Namjera je da ESCP bude relativno brz i jeftiniji postupak. Budući da pravno zastupanje nije obavezno, posebice je koristan tužiteljima koji ne žele pomoć odvjetnika ili ne žele da ih zastupa odvjetnik.

ESCP se može primijeniti za većinu prekograničnih potraživanja građanske i trgovačke prirode, uključujući one koje nastaju na temelju ugovora, zahtjeve za naknadu štete za gubitak ili ozljedu te za dostavu. No neke su vrste slučajeva isključene iz ESCP-a, primjerice slučajevi iz obiteljskog prava

i slučajevi u vezi s uzdržavanjem, radnim pravom i socijalnim osiguranjem te slučajevi u vezi sa stečajem.

U svojoj osnovi, ESCP je pisani postupak koji se provodi standardnim obrascima. Usmena rasprava održava se samo u onim slučajevima u kojima nije moguće donijeti odluku na temelju pisanih dokaza ili ako jedna od stranaka zatraži usmenu raspravu i sud smatra da je to nužno za donošenje odluke u slučaju ili da je to u cilju pravičnosti. Dodatno, tužitelji koji primjenjuju ESCP mogu očekivati pomoć pri ispunjavanju Obrasca tužbenog zahtjeva. Sudovi pružaju smjernice o postupovnim stvarima.

Ostali postupci za naplatu u prekograničnim sporovima

Pri rješavanju problema u potrošačkom slučaju mogu se upotrijebiti i alternativni mehanizmi rješavanja spora. **Direktiva o ARS-u** pruža pravila za izvansudsko rješavanje sporova u državama članicama kojima se osigurava kvaliteta tijela za rješavanje sporova. **Platforma za internetsko rješavanje sporova** se može upotrebljavati za slanje pritužbi koje nastaju na temelju prodaje ili pružanja usluga na internetu između kupaca i trgovaca odobrenom tijelu za rješavanje sporova.

Ako se razmatra sudski postupak, ESCP je dostupan za potraživanje čija vrijednost ne prelazi 5 000 EUR i koje nije isključeno iz područja primjene. Prije donošenja odluke o primjeni ESCP-a, preporučljivo je razmotriti može li drugi postupak biti ili prikladan ili obavezan za predmetnu vrstu potraživanja. Sljedeće su opcije dostupne u EU-u za naplatu u prekograničnim sporovima:

- Na sva potraživanja koja se odnose na **prekogranično uzdržavanje** primjenjuje se Uredba o uzdržavanju. Više informacija dostupno je u dijelu portala e-Pravosuđe pod nazivom Obveza uzdržavanja, vidjeti: https://e-justice.europa.eu/content_maintenance_obligations-355-hr.do
- Na prekogranična potraživanja koja se odnose na **oporuke i nasljeđivanje** primjenjuje se Uredba o nasljeđivanju. Više informacija dostupno je u dijelu portala e-Pravosuđe pod nazivom Nasljeđivanje, vidjeti: https://e-justice.europa.eu/content_succession-538-hr.do
- Za nesporne tražbine u kojima je izdan sudski nalog ili druga potvrda prava na određeni iznos novca dostupan je **europski nalog za izvršenje („EEO“)**. Za više informacija o EEO-u može se uputiti na Praktični vodič za primjenu Uredbe o europskom nalogu za izvršenje koji je dostupan na adresi: http://ec.europa.eu/civiljustice/publications/docs/guide_european_enforcement_order_en.pdf
- Za novčane zahtjeve, osim uzdržavanja, za koje tužitelj smatra da za njih nema obrane ili da neće biti obranjeni prikladan je postupak za europski platni nalog („EOP“). Ova mogućnost posebno je atraktivna tužiteljima koji traže način kako naplatiti novčane dugove od više dužnika jer je osmišljena tako da se njome vrlo brzo rješavaju zahtjevi bez obrane. Također je posebno osmišljena za elektroničku primjenu, gdje je to primjenjivo. Za više informacija o EOP-u može se uputiti na Praktični vodič za primjenu Uredbe o europskom platnom nalogu koji je dostupan na na adresi: <http://ec.europa.eu/justice/civil/document/>
- Za ostale vrste građanskih i trgovačkih potraživanja, uključujući one čija vrijednost prelazi 5 000 EUR, dostupni su nacionalni postupci, iako u nekim državama članicama postoje posebni postupci za određenu

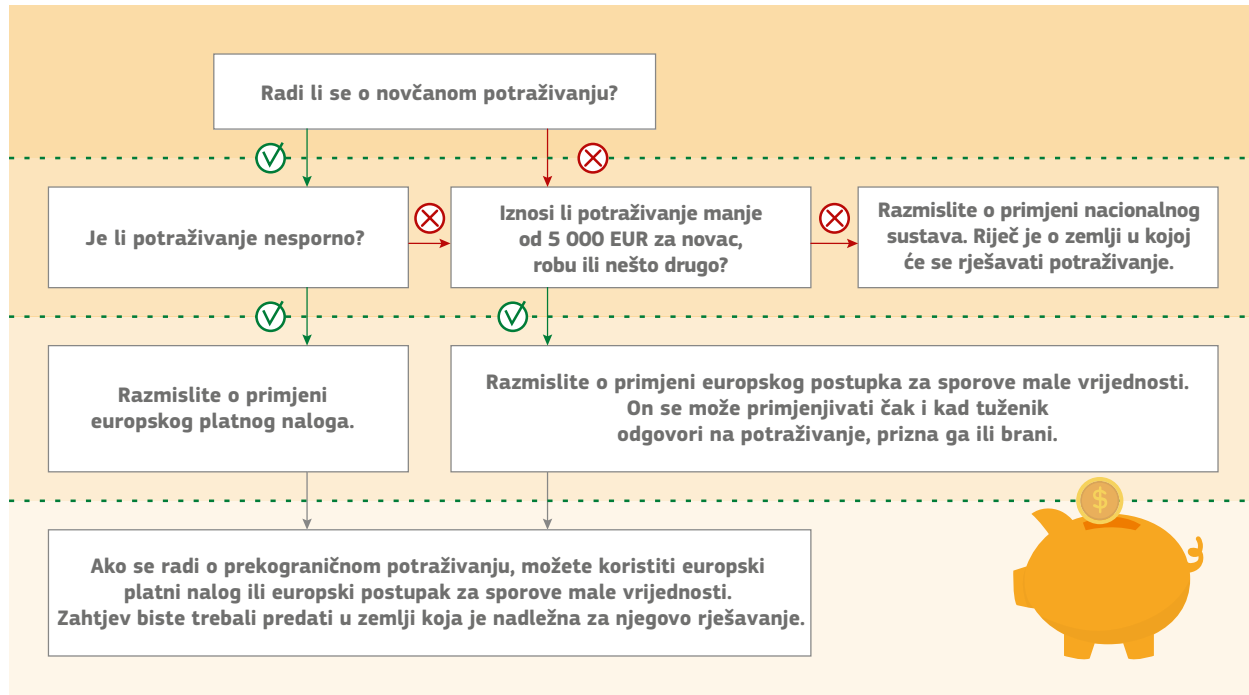
vrstu potraživanja. Postoje pravila EU-a kojima se utvrđuje koji sud može rješavati predmete između država članica. Da bi se nacionalna odluka ili nalog mogli izvršavati u drugoj državi članici, mora se pridržavati postupka iz Uredbe Bruxelles I. (preinaka). Informacije o toj uredbi dostupne su u dijelu portala e-Pravosuđe pod nazivom Bruxelles I. (preinaka), vidjeti: https://e-justice.europa.eu/content_brussels_i_regulation_recast-350-hr.do. Web-mjesto europskog portala e-Pravosuđe sadržava opsežan materijal o prekograničnim sporovima u EU-u u građanskim i trgovačkim stvarima¹.

⁽¹⁾ Vidjeti https://e-justice.europa.eu/content_going_to_court-32-hr.do

Odabir postupka koji će se primijeniti

Tužitelj, dakle, može izabrati sudske postupke. Kako treba odlučiti?

Sljedeći grafikon pokazuje prikladnost različitih postupaka u različitim vrstama slučajeva.

PRVI DIO

*Svrha, upotrebe i područje
primjene ESCP-a*

1.1 Što je europski postupak za sporove male vrijednosti? – PV 1.1.

ESCP je vrsta sudskog postupka za rješavanje građanskih sporova u EU-u. On:

- je dostupan samo za prekogranične slučajeve: vidjeti 1.2.;
- je dostupan za potraživanja u vrijednosti do 5 000 EUR; vidjeti 1.4.;
- se može primjenjivati za novčane i nenovčane zahtjeve;
- se može baviti i obranjenim kao i neobranjenim zahtjevima;
- ne treba uključivati odvjetničko zastupanje koje nije nužno, ali nije ni zabranjeno;
- je osmišljen tako da bude relativno brz, jednostavan za primjenu i jefitniji od ostalih postupaka;
- ne zamjenjuje slične nacionalne postupke te stoga nije obavezan, što znači da, ako je dostupan za potraživanje, uobičajeno postoji i nacionalni postupak koji se može primijeniti za rješavanje spora; izbor postupka koji će se primjenjivati je na tužitelju.

1.2 Što je prekogranični slučaj? – PV 2.2.2.

Slučaj u kojem barem jedna od stranaka nije bazirana u istoj državi članici u kojoj je baziran sud koji rješava zahtjev².

Vrijeme kada je utvrđeno je li riječ o prekograničnom slučaju jest datum kada je nadležni sud primio zahtjev.

1.3 Koje se vrste potraživanja mogu tražiti putem ESCP-a? – PV 2.1.4.

ESCP se može primjenjivati za većinu vrsta građanskog ili trgovačkog potraživanja, primjerice za:

- isplatu novca;
- odštetu zbog nesreće;
- dostavu robe ili druge pokretne imovine;
- zahtjev da netko izvrši ugovor;
- zaustavljanje ili traženje načina da se spriječi nezakoniti čin.

⁽²⁾ Treba imati na umu da Danska nije obuhvaćena ovom Uredbom, stoga bi se potraživanje protiv stranke u Danskoj izvršilo s pomoću tamošnjeg nacionalnog postupka.

1.4 Kako da utvrdim je li zahtjev u okviru vrijednosti od 5 000 EUR? – PV 2.1.1.

Ako je riječ o potraživanju radi isplate određenog novčanog iznosa, vrijednost je jednaka tom iznosu.

Ako nije riječ o potraživanju radi isplate određenog novčanog iznosa, nužno je odrediti vrijednost takva nenovčana potraživanja – PV 2.1.2.

Ako je moguće da će se pokrenuti novčano potraživanje u slučaju da se nenovčano ne izvrši, to treba zasebno rješavati.

U svrhu izračunavanja vrijednosti potraživanja isključene su sve kamate, izdatci i naknade.

1.5 Zahtjevi u eurima ili u drugoj valuti

Financijska vrijednost zahtjeva morat će biti navedena u valuti suda. To se može učiniti u 7. odjeljku Obrasca A tužbenog zahtjeva. Kada valuta suda nije valuta u kojoj je tužitelj formulirao zahtjev, vrijednost zahtjeva morat će biti navedena u odgovarajućoj valuti tako što će se traženi iznos konverzijom iskazati u valuti koju upotrebljava sud. Zahtjev tada treba biti naveden u valuti kako je prikazano u 7. dijelu Obrasca tužbenog zahtjeva.

Dodatno, budući da sve države članice ne upotrebljavaju euro, da bi se utvrdilo je li zahtjev unutar financijske granice od 5 000 EUR, tužitelj će morati zahtjev konvertirati u vrijednost u eurima na datum kada zahtjev ide na sud. Vrijednost u eurima neće biti navedena na Obrascu tužbenog zahtjeva osim ako je valuta koja se upotrebljava u sudu kojemu je poslan zahtjev euro.

Države članice mogu imati posebne postupke za konverziju valute. Stoga, ako je potrebna konverzija, savjetuje se unaprijed obratiti sudu kako bi se saznalo koji se postupci primjenjuju. Sudovi će također moći navesti jesu li spremni prihvatiti zahtjeve iskazane u valuti koja nije valuta predmetne države članice.

1.6 Postoje li građanski sporovi koji se ne mogu rješavati primjenom ESCP-a? – PV 2.1.3.

Neki građanski sporovi isključeni su iz ESCP-a, kako je opisano u članku 2. Uredbe o ESCP-u, primjerice zahtjevi za uzdržavanje i zahtjevi koji proizlaze iz ugovora o radu. Isključeni su i zahtjevi povezani s prihodom, carinskim ili administrativnim stvarima.

Neki drugi zahtjevi ne smatraju se građanskim i trgovačkim zahtjevima; više o tome što jest ili nije takav zahtjev pogledajte u PV 2.1.5.

1.7 Je li nužno angažirati odvjetnika da bi se primijenio ESCP? – PV 9.1.1.

Nije nužno angažirati odvjetnika, ali to nije ni zabranjeno.

Ako stranka u slučaju u okviru ESCP-a angažira odvjetnika, to može imati učinak na sudsku dodjelu troškova; vidjeti PV 9.1.2. i Drugi dio.

DRUGI DIO

Troškovi i izdatci?

2.1 Koliko stoji primjena ESCP-a? – PV 3.4.

U većini država članica EU-a bit će potrebno sudu platiti naknadu za podnošenje prijave kojom se pokreće ESCP. Pojedinci oko plaćanja te naknade treba utvrditi tužitelj u okviru 6. Obrasca A tužbenog zahtjeva.

Predmetni se iznos razlikuje – informacije o troškovima ili o tome kako izračunati troškove dostupne su u dijelu europskog portala e-Pravosuđe pod nazivom [Sudske pristojbe u sporovima male vrijednosti](#).

Uz navedene, dodatni troškovi mogu nastati ako se angažira odvjetnik kao i za određene svjedoke kao što su stručnjaci.

2.2 Dosuđivanje troškova uspješnoj stranci u sporu

Sud će troškove obično dosuditi na kraju slučaja osobi koja je uspješna u sporu. Dosuđeni troškovi moraju biti razmjerni zahtjevu i sud ne bi trebao dodjeljivati bilo kakve nerazmjerne troškove radi pokrivanja odvjetničkih naknada³.

2.3 Troškovne implikacije ESCP-a

Iako je namjena ESCP-a da bude relativno jeftin postupak, može se očekivati da će troškovne implikacije upotrebe postupka ipak postojati, čak i ako stranka ne angažira odvjetnika. Kad je angažiran odvjetnik, stranka koja ga angažira mora imati na umu mogućnost da, čak i ako bude uspješna, toj stranci možda neće biti dosuđeni troškovi pravnog savjetovanja za slučaj.

2.4 Troškovi kada se održava usmena rasprava

Osim plaćanja sudske pristojbe navedene u odjeljku 2.1., stranke trebaju imati na umu da postoje troškovne implikacije ako zatraže usmenu raspravu i ako sud pristane na taj zahtjev. U tom slučaju stranke mogu očekivati da će morati platiti troškove svih stručnjaka i ostalih svjedoka, prijevoda isprava i svih posebnih postupaka upotrijebljenih za usmenu raspravu, poput videokonferencije. Sud mora imati na umu postojanje dodatnih troškova ako slučaj zahtijeva usmeni iskaz stranaka i bilo kojeg svjedoka te će izvoditi dokaze vještačenjem ili usmenim iskazom samo ako nije moguće donijeti presudu na temelju drugih dokaza.

⁽³⁾ Vidjeti članak 16.

Drugi dio *Troškovi i izdatci?*

Općenito, troškovi povezani s usmenom raspravom trebali bi biti najmanji mogući jer bi se sud trebao koristiti najjednostavnijom i najmanje tegotnom metodom izvođenja dokaza⁴.

2.5 Tko plaća troškove ESCP-a? – PV 6.4.

Načelno, stranka protiv koje je donesena odluka platit će troškove postupka drugoj stranci. Kao što je već navedeno, sud će procijeniti troškove na temelju toga da troškovi neće biti dosuđeni ako su nerazmjerni vrijednosti zahtjeva ili ako su nepotrebno nastali, što uključuje troškove uspješnoj stranci u sporu ako je ta stranka angažirala odvjetnika.

⁽⁴⁾ Vidjeti Članak 9.1.

2.6 Troškovi izvršenja

Tužiteljima se treba savjetovati da prije pokretanja tužbenog zahtjeva razmotre sve čimbenike koji ukazuju na to isplati li se nastaviti sa zahtjevom. Ti čimbenici uključivat će troškove postupka te osnovna pitanja u vezi s time ima li tuženik sredstva za podmirenje tražbine ili o tome kako se tražbina može podmiriti. Tužitelji također trebaju biti svjesni da će, uz trošak postupka ESCP-a, imati i troškove povezane s izvršenjem odluke, posebice trošak koji ovisi o dodijeljenom iznosu ili iznosima.

TREĆI DIO

*Rješavanje sporova male
vrijednosti pred sudom*

3.1 Kako pokrenuti zahtjev – PV 3

Prije primjene ESCP-a, najprije trebate razraditi osnovu za zahtjev i prikupiti sve potrebne pisane materijale koji idu u prilog osnovi.

Nakon što su ti materijali prikupljeni, za pokretanje postupka nužno je dobiti primjerak Obrasca tužbenog zahtjeva jer je ESCP u osnovi postupak u papiratom obliku.

3.2 Gdje se može dobiti Obrazac tužbenog zahtjeva? – PV 3.2.

Obrazac tužbenog zahtjeva A trebao bi biti dostupan u svim državama članicama EU-a, na svakom sudu na kojemu se može pokrenuti ESCP, uključujući web-mjesta nacionalnih sudova.

Ovisno o organizaciji u državama članicama, obrazac može biti dostupan i na drugim javnim lokacijama kao što su javne knjižnice i centri za pružanje savjeta te potrošačke organizacije.

Dodatno, elektroničke verzije ovog obrasca kao i ostalih obrazaca u vezi s ESCP-om dostupne su na svim službenim jezicima EU-a; mogu se pronaći u dijelu europskog portala e-Pravosuđe pod nazivom Interaktivni obrasci. U nastavku se nalazi poveznica na hrvatsku jezičnu verziju.

https://e-justice.europa.eu/content_small_claims_forms-177-hr.do

3.3 Kako upotrebljavati Obrazac tužbenog zahtjeva

Obrazac sadržava detaljne upute u vezi s njegovim popunjavanjem.

3.4 Je li dostupna pomoć za popunjavanje obrasca? – PV 4.1.3.

Države članice moraju osigurati da se tužiteljima kao i drugim strankama pruži praktična pomoć pri popunjavanju obrazaca ESCP-a.

3.4.1 Pomoć sudskog osoblja

Pomoć koju pruža sudsko osoblje pri popunjavanju obrasca ne može se proširiti na pružanje pravnih savjeta. Međutim, savjetovanje u vezi sa sadržajem tužbenog zahtjeva može se dobiti od agencija za savjetovanje.

3.4.2 Ostali izvori pomoći

Pomoć za popunjavanje Obrasca tužbenog zahtjeva dostupna je na različite načine, ovisno o internim dogovorima u svakoj državi članici. U brojnim državama članicama postoje mreže potrošača, pravnih i drugih centara za savjetovanje u kojima tužitelji kao i tuženici mogu tražiti savjete o obrascima i postupku u ESCP-u. Dodatno, mreža Europskih potrošačkih centara („ECC“), gdje je dostupna, tužiteljima može pružiti potrošačke savjete u vezi sa zahtjevima iz ESCP-a. Tužiteljima i tuženicama savjetuje se da provjere što je dostupno u njihovoj blizini, a pomoć u tom pogledu mogu pronaći na web-mjestima kao što su Europska komisija⁵ i portal e-Pravosuđe⁶.

⁽⁵⁾ Vidjeti http://ec.europa.eu/consumers/ecc/index_hr.htm

⁽⁶⁾ Vidjeti odjeljak 2.2.

3.5 Zahtijevanje usmene rasprave – PV 5.3.

ESCP je načelno pisani postupak, stoga će informacije, koje će sud razmatrati, biti u pisanom obliku i nije potrebno prisustvovati na sudu.

Sud donosi odluku o slučaju na temelju informacija koje pruži tužitelj i, ako je slučaj branjeni, tuženik.

Međutim, sam sud može održati usmenu raspravu ako smatra da nije moguće donijeti odluku na temelju pisanih dokaza. Tužitelj i tuženik također imaju pravo zatražiti usmenu raspravu. Ako ulože takav zahtjev, sud mora održati usmenu raspravu osim ako smatra da ona nije potrebna za pravično vođenje postupka.

Tužitelj može zatražiti usmenu raspravu popunjavanjem relevantnog odjeljka u Obrascu tužbenog zahtjeva, točnije odjeljka 8.3., i navođenjem razloga zašto se predaje zahtjev. Tuženik može zatražiti usmenu raspravu odgovaranjem na 3. pitanje II. dijela i navođenjem razloga.

3.6 Kojem sudu treba poslati zahtjev? – PV 3.1.

Sud koji može preuzeti slučaj obično je sud na kojem su bazirani ili tuženik ili tužitelj.

Nužno je najprije utvrditi koji su sudovi u državi članici ili državama članicama EU-a mjerodavni prema relevantnoj uredbi EU-a (Uredba Bruxelles I. (preinaka)). To znači razmatranje pravila nadležnosti i njihove primjene u određenom slučaju te potom na utvrđivanje koji sud može preuzeti slučaj u predmetnoj zemlji.

Za pojedinačne je potrošače posebice važno da budu svjesni mogućnosti pokretanja zahtjeva na sudu u zemlji u kojoj žive. U tu svrhu potrošač je osoba koja ne djeluje u svrhe trgovine ili poslovanja u vezi s predmetom spora zbog kojega se pokreće tužbeni zahtjev (kad je riječ o pravilima nadležnosti koja utječu na potrošače, posebice vidjeti PV 3.2.1.).

Više informacija o pravilima nadležnosti može se pronaći na portalu e-Pravosuđe.

3.7 Slanje Obrasca tužbenog zahtjeva sudu – PV 3.6.

Obrazac tužbenog zahtjeva sudu se može poslati poštom ili bilo kojim drugim komunikacijskim sredstvima koja su prihvatljiva predmetnom sudu ili se može osobno dostaviti sudu.

Informacije o sredstvima slanja trebaju biti dostupne na portalu e-Pravosuđe te također mogu biti dostupne na lokalnim web-mjestima u predmetnoj zemlji.

3.8 Koje dokumente treba poslati uz Obrazac tužbenog zahtjeva? – PV 3.5.

Budući da je ESCP pisani postupak, uz Obrazac tužbenog zahtjeva treba poslati sve potrebne dokumente koji idu u prilog zahtjevu. Mogu uključivati naloge, potvrde o primitku, račune, izvješća, korespondenciju između stranaka kao i fotografski i drugi slikovni materijal. O činjenicama slučaja ovisit će koji su dokumenti nužni. Cilj bi trebao biti osigurati da sud pred sobom ima sve potrebne informacije na kojima može temeljiti odluku.

3.9 Na kojem jeziku trebaju biti Obrazac A i dokumenti? – PV 3.7.

Obrazac tužbenog zahtjeva i dokazne isprave trebaju biti na jeziku suda ili na drugom jeziku koji je sud spreman prihvatiti. Te informacije trebaju biti dostupne i na mjerodavnim web-mjestima. Možda neće trebati prevoditi dokazne isprave. Ponekad može biti korisno o ovome se raspitati izravno kod suda.

3.10 Postoji li još nešto što treba poslati uz zahtjev? – PV 3.3.

Ako sud zahtijeva plaćanje pristojbe za ulaganje tužbenog zahtjeva, može biti potrebno sudu dostaviti informacije o tome kako će se platiti pristojba. Za tu svrhu postoji prostor na Obrascu tužbenog zahtjeva (vidjeti prethodni odjeljak 2.1.). U nekim državama članicama sud treba primiti pristojbu prije nego što pokrene postupak.

Sudu može pomoći ako zna koje druge dokaze tužitelj možda želi iznijeti pred sud ako slučaj bude branjen, uključujući imena svjedoka i svih medicinskih, tehničkih ili ostalih stručnjaka.

3.11 Što se događa kada sud primi Obrazac tužbenog zahtjeva? – PV 4.1.1. i 4.1.2.

Kad ih zaprimi, sud najprije provjerava obrazac i prateću dokumentaciju kako bi bio siguran da je obrazac ispravno popunjen, potom da bi utvrdio pripada li tužbeni zahtjev području primjene ESCP-a te konačno da bi utvrdio je li zahtjev osnovan.

Sud će reći tužitelju ako je zahtjev izvan područja primjene ESCP-a ili ako smatra da zahtjev nije osnovan. Od tužitelja također može zahtijevati popunjavanje ili ispravljanje Obrasca tužbenog zahtjeva.

3.12 Rješavanje zahtjeva za ispravak Obrasca tužbenog zahtjeva – PV 4.1.3.

Sud tužitelju može poslati Obrazac B u kojemu se od tužitelja traži popunjavanje ili ispravljanje Obrasca tužbenog zahtjeva. To može uključivati promjenu jezika na kojemu je tužbeni zahtjev napisan, dodavanje dodatnih informacija koje su potrebne sudu kako bi mogao odlučiti je li zahtjev unutar područja primjene ESCP-a ili je utemeljen, ili jednostavno ispravljanje svih očitih grešaka.

Sud specificira razdoblje tijekom kojega tužitelj mora odgovoriti na zahtjev iz Obrasca B. Ako tužitelj ne popuni ili ispravi Obrazac tužbenog zahtjeva u roku koji specificira sud, zahtjev će biti odbačen. U iznimnim okolnostima sud može produljiti rok ako to smatra potrebnim radi čuvanja prava stranaka.

3.13 Što se događa ako sud utvrdi da je zahtjev izvan područja primjene ESCP-a? – PV 4.1.2.

Ako sud smatra da je tužbeni zahtjev izvan područja primjene ESCP-a, on ga ne odbacuje. Tužitelj ima priliku povući zahtjev te sud, ako tužitelj to ne učini, nastavlja s postupkom u skladu s odgovarajućim nacionalnim postupkom.

3.14 Što se događa kada sud odbaci Obrazac tužbenog zahtjeva? – PV 4.1.1.

Odbacivanje je u ovoj fazi postupovna odluka i ne donosi se na temelju sadržaja tužbenog zahtjeva. To znači da tužitelj može ponovno uložiti tužbeni zahtjev ili u sklopu ESCP-a (nakon što uzme u obzir zašto je odbijen izvorni tužbeni zahtjev) ili u sklopu prikladnog nacionalnog postupka.

3.15 Tko obavještava tuženika o tužbenom zahtjevu? – PV 4.2.

Sud ispunjava I. dio Obrasca za odgovore i to šalje tuženiku, zajedno s primjercima dokaznih isprava, kad je to potrebno. Sud to čini u roku od 14 dana od zaprimanja odgovarajuće popunjenog ili ispravljenog Obrasca tužbenog zahtjeva.

ČETVRTI DIO

*Odgovaranje na tužbeni
zahtjev*

4.1 Mogućnosti tuženika po dostavi tužbenog zahtjeva – PV 4

Tuženik ima izbor ili odgovoriti na tužbeni zahtjev nakon što mu se dostavi ili ne učiniti ništa.

4.2 Posljedice neodgovaranja na tužbeni zahtjev

Ako tuženik ne odgovori na tužbeni zahtjev u roku od 30 dana od dostave ili tijekom bilo kakva produljenja tog roka koji dozvoli sud (vidjeti odjeljak 3.3.), sud će odobriti odluku o tužbenom zahtjevu.

4.3 Odgovaranje na tužbeni zahtjev – PV 4.3.

Tuženik može odgovoriti na tužbeni zahtjev primjenom II. dijela Obrasca C ili, ako se ne posluži obrascem, na bilo koji drugi prikladan način. Odgovor trebaju pratiti sve relevantne isprave koje idu u prilog argumentu tuženika. Odgovor treba podnijeti u roku od 30 dana od dostave. Ako je to potrebno, sud u iznimnim okolnostima može produljiti razdoblje od 30 dana kako bi se zaštitila prava stranaka. Za takvo produljenje sudu treba predati zahtjev u skladu s odgovarajućim postupcima predmetnog suda.

4.4 Mogućnosti odgovora na tužbeni zahtjev – PV 4.3.

Tuženik ima različite mogućnosti odgovora na tužbeni zahtjev. One uključuju:

- uplaćivanje traženog iznosa kako bi se slučaj riješio;
- prihvaćanje sadržaja zahtjeva te ili
 - prihvaćanje da je traženi iznos plativ i platiti ga i/ili
 - ponuditi plaćanje kako bi se iznos u potpunosti podmirio ili plaćanjem odgođenom jednokratnom uplatom ili u ratama, ili
- osporavanje traženog iznosa;
- osporavanjem sadržaja
 - u cijelosti ili djelomice;
 - kao i traženog iznosa;
 - ulaganje protutužbe s pomoću Obrasca tužbenog zahtjeva A;
- osporavanjem nadležnosti suda, bez osporavanje sadržaja;
- osporavanje iz postupovnih razloga kao što su:
 - da je predmet izvan područja primjene ESCP-a, ili
 - da je vrijednost tužbenog zahtjeva viša od financijske vrijednosti ESCP-a, ili
 - da se se ne radi o prekograničnom sporu⁷.

(⁷) Vidjeti odjeljak 1.2.

4.5 Traženje usmene rasprave. Vidjeti i odjeljak 3.5.

Tuženik također može zatražiti usmenu raspravu primjenom 3. odjeljka II. dijela Obrasca C i naznačiti, primjenom 2. odjeljka II. dijela Obrasca C, svjedoke i ostale dokaze koje će dostaviti te priložiti sve važne dokazne isprave, kao i one koje se odnose na bilo kakvu protutužbu.

Imajte na umu: Kad je riječ o jeziku, jednaka pravila primjenjuju se i na odgovor i protutužbu kao i na tužbeni zahtjev (vidjeti odjeljak 3.9.).

4.6 Što se događa u slučaju uspješnog osporavanja nadležnosti? – PV 3.2.1. i 3.2.2.

Ako se nadležnost uspješno ospori, primjerice kada se tužbeni zahtjev podnosi protiv potrošača, a nije se pridržavalo pravila nadležnosti u vezi s potrošačem, tužbeni se zahtjev ne može nastaviti rješavati i tužitelj ga mora povući i, ako to želi, podnijeti drugi zahtjev pred nadležnim sudom.

4.7 Tužbeni zahtjev izvan područja primjene ESCP-a: što se događa? – PV 2.1. i 4.1.2.

Ako sud utvrdi da je tužbeni zahtjev izvan područja primjene ESCP-a ili zbog vrijednosti zahtjeva ili zbog predmeta, o tome mora obavijestiti stranke u roku od 30 dana od primitka odgovora tuženika. U takvoj se situaciji zahtjev ne može rješavati u sklopu ESCP-a. Tužitelj može povući zahtjev i razmotriti podizanje nove tužbe u skladu s odgovarajućim nacionalnim postupkom ili sud može nastaviti rješavati tužbeni zahtjev u skladu s relevantnim nacionalnim postupovnim pravom.

4.8 Što se događa ako protutužba prelazi financijsku vrijednost? – PV 4.4.

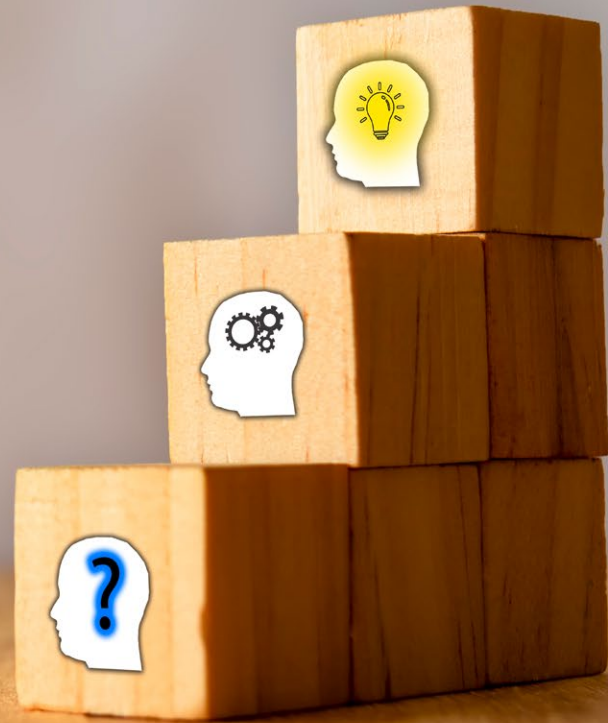
Ako vrijednost protutužbe prelazi financijsku vrijednost od 5 000 EUR, i tužbeni zahtjev i protutužba izlaze iz područja primjene ESCP-a i ne mogu se nastaviti rješavati u sklopu ESCP-a. Posljedice takve situacije navedene su u odjeljku 4.6. U tu se svrhu vrijednost protutužbe i tužbenog zahtjeva procjenjuju zasebno, bez objedinjavanja.

4.9 Što tužitelj može učiniti kada tuženik preda odgovor? – PV 4.5.

Sud tužitelju u roku od 14 dana od primitka treba poslati primjerak odgovora tuženika i sve dokazne isprave. To vrijedi i za protutužbe tuženika. Tužitelj ima 30 dana za odgovor na protutužbu. To može učiniti s pomoću Obrasca za odgovore ili na neki drugi prikladan način. Kao i u pogledu tuženikova odgovora na tužbeni zahtjev, sud može produljiti razdoblje od 30 dana (vidjeti odjeljak 4.3.).

PETI DIO

*Nastavljanje
postupka do
donošenja odluke*

5.1 Koja je uloga suda u odlučivanju u osporanim stvarima? – PV 5.1.

ESCP je načelno pisani postupak te je na sudu da preuzme inicijativu kada je riječ o odlukama i o tome koji su dokazi i ostale informacije potrebne kako bi donio odluku u svim osporanim predmetima te kako će sud primiti te dokaze.

5.2 Koje su mogućnosti otvorene sudu? – PV 5.

Sudu su otvorene sljedeće mogućnosti:

- traženje dodatnih pojedinosti o tužbenom zahtjevu i/ili protutužbi;
- prikupljanje dokaza;
- održavanje usmene rasprave.

5.3 Što ako sud zatraži dodatne informacije od stranaka? – PV 4.1. i 5.2.

Usto što može zatražiti dodatne informacije od tužitelja kada se podnese tužbeni zahtjev (vidjeti odjeljak 3.12.) ili od tuženika koji ulaže protutužbu, sud ima ovlasti od stranaka zatražiti da u roku koji odredi sud dostave dodatne pojedinosti u vezi s tužbenim zahtjevom i/ili protutužbom. Taj rok neće iznositi dulje od 30 dana od dana kada sud zaprimi odgovor tuženika na tužbeni zahtjev ili, ako je to slučaj, odgovor tužitelja na protutužbu.

Rok se u iznimnim okolnostima može produljiti, ali samo ako je to potrebno radi čuvanja prava stranaka. Stoga za takvo produljenje sudu treba predati zahtjev u skladu s odgovarajućim postupcima predmetnog suda.

5.4 Što se događa ako stranke ne poštuju zahtjev suda? – PV 5.2.

Kada sud odredi rok za zaprimanje dodatnih traženih informacija, mora obavijestiti stranke o posljedicama nedostavljanja informacija koje je sud zatražio u određenom roku ili u produljenom roku ako je produljenje odobreno. Posljedice mogu uključivati odbacivanje tužbenog zahtjeva ili protutužbe ili donošenje odluke protiv stranke koja ne poštuje zahtjev.

5.5 Što ako sud odluči održati usmenu raspravu? – PV 5.3.

Sud može odlučiti održati usmenu raspravu ako smatra da nije moguće donijeti odluku na temelju pisanih dokaza ili ako to zatraži stranka kojoj taj zahtjev nije odbijen: vidjeti odjeljak 3.5. Ako sud odluči održati usmenu raspravu, mora pozvati stranke i rasprava se mora održati 30 dana od poziva. Rok od 30 dana može se u iznimnim okolnostima produljiti, ali samo ako je to potrebno radi čuvanja prava stranaka.

5.6 Što s dokazima na usmenoj raspravi? – PV 5.1., 5.4. i 5.5.

Ako sud odluči održati usmenu raspravu, on odlučuje o potrebnim dokazima kako bi donio odluku u predmetu te o tome kako će prikupiti te dokaze. Sud će potom obavijestiti stranke o tome kakve dokaze zahtijeva, uključujući usmene dokaze, i o tome kako treba dostaviti te dokaze. Dokazi se mogu prikupiti u obliku pisanih izjava stranaka i svih svjedoka, uključujući stručnjake.

Sud može naložiti prikupljanje dokaza primjenom metoda informacijske i komunikacijske tehnologije kao što je videokonferencija ili drugim sredstvima komunikacijske tehnologije ako su ta sredstva dostupna. Iako je u konačnici na sudu da odluči koje će dokaze saslušati i kako će ih prikupiti, sud je uvijek otvoren za prijedloge stranaka o dokazima, uključujući upotrebu takvih aplikacija informacijske i komunikacijske tehnologije. Kao što je navedeno u odjeljku 2.4., sud se treba koristiti najjednostavnijom i najmanje tegotnom metodom prikupljanja dokaza te mora uzeti u obzir trošak takva postupanja.

5.7 Moraju li obje stranke prisustvovati usmenoj raspravi?

Imajući na umu troškove koje podrazumijeva zahtijevanje usmenog iskaza stranaka, sud može odlučiti ili ne zahtijevati prisutnost jedne stranke ili objiju stranaka ili omogućiti jednoj stranci ili objema strankama da dokaze dostave u obliku pisane izjave koja se može predati na sudu.

5.8 Je li nužno imati odvjetnika na usmenoj raspravi?

Kao i kada je riječ o ESCP-u općenito, nije nužno angažirati odvjetnika za raspravu. Ako stranka to učini, to je dopustivo, ali trošak angažiranja odvjetnika možda se neće moći u cijelosti naplatiti od druge stranke u slučaju uspjeha u postupku: vidjeti odjeljak 2.5.

5.9 Kako bi se stranka koja nije zastupana trebala pripremiti za usmenu raspravu?

Kao i u svim sudskim raspravama, stranka u postupku (tužitelj ili tuženik) treba razmotriti sve argumente u slučaju prije rasprave te se pobrinuti da za raspravu ima sve potrebne papire i isprave te da su joj dostupni svjedoci.

5.10 Kako sud vodi raspravu? – PV 5.5.

Uloga je suda da utvrdi postupak za raspravu u svakom pogledu. To znači ne samo da sud odlučuje o tome koje će dokaze saslušati i kako će ih prikupiti, već i da odlučuje o svim postupovnim pitanjima te daje informacije strankama o tim pitanjima. Usmena rasprava u načelu se održava uz upotrebu tehnologije daljinske komunikacije kao što su videokonferencija ili telekonferencija, pri čemu je ta tehnika dostupna sudu. Sud će se koristiti dostupnim tehnološkim sredstvima osim ako upotreba takve tehnologije, uzmu li se u obzir određene okolnosti slučaja, nije primjerena za pravično vođenje postupka.

Od stranaka se ne zahtijeva da daju pravnu ocjenu zahtjeva i, ako postoji, protutužbe; to čini sud. Sud u svakoj prilici nastoji postići nagodbu između stranaka.

5.11 Kada sud donosi odluku? – PV 6.1.

Sud će donijeti odluku u jednoj od sljedećih točaka:

- kada stranka nije izvršila nijednu potrebnu radnju tijekom ESCP-a u relevantnom roku te stoga ima status neispunjenja obveza, sud po isteku predmetnog roka može donijeti odluku protiv te stranke: dodatno vidjeti PV 6.1.1. i 6.1.2.;
- u roku od 30 dana po primitku odgovora na tužbeni zahtjev ili, ako je to slučaj, protutužbe, kada sud odluči ne održati usmenu raspravu i ni od jedne stranke ne zahtijeva dodatne informacije;
- u roku od 30 dana otkad sud dobije sve potrebne informacije kada je sud od stranke tražio dodatne informacije i ta je stranka pružila informacije u relevantnom roku;
- u roku od 30 dana od dobivanja dokaza bez održavanja usmene rasprave;
- u roku od 30 dana od održavanja usmene rasprave.

Ako sud ne može objaviti odluku u roku od 30 dana, mora poduzeti korake kako bi to učinio čim prije nakon isteka tog roka.

5.12 Kako stranke saznaju za odluku? – PV 6.3.

Sud mora uručiti odluku strankama. Odluku bi obično trebalo uručiti odmah po objavi, a po mogućnosti u roku navedenom u odjeljku 5.10. Ako se odluka ne uruči strankama u roku od nekoliko dana po isteku tih rokova, strankama se predlaže da se raspitaju na sudu je li odluka objavljena te, ako jest, kada je uručena ili kada će biti uručena.

ŠESTI DIO
Nakon odluke

6.1 Što stranke mogu učiniti nakon objave odluke? – PV 7. i 8.

Stranka u čiju se korist donese odluka može poduzeti korake za izvršenje odluke. U tom se smislu odluka može izvršiti u drugoj državi članici EU-a:

- kao da je donesena u toj državi;
- bez potrebe za posebnim postupkom;
- bez potrebe za potvrdom o izvršnosti;
- neovisno o tome postoji li mogućnost pravnog lijeka;
- bez potrebe da stranka u toj državi ima poštansku adresu ili ovlaštenog zastupnika, i;
- bez ikakva osiguranja.

6.2 Što je potrebno za izvršenje odluke? – PV 8.2.

Stranka koja traži izvršenje mora dostaviti primjerak odluke i potvrdu koju je izdao sud. Obje stranke od suda mogu zatražiti izdavanje potvrde o odluci koju sud izdaje na Obrascu D.

6.3 Na kojem jeziku treba izdati potvrdu? – PV 8.1.1. i 8.3.2.

Stranka koja traži izvršenje trebat će obavijestiti sud o tome u kojoj je državi članici predvidjela izvršenje i, ako u toj državi postoji više službenih jezika, određeno mjesto. Potvrda mora biti na odgovarajućem službenom jeziku

države u kojoj se traži izvršenje ili mora biti priložen prijevod potvrde na taj jezik, ili mora biti na drugom jeziku za koji je država naznačila da ga prihvaća.

Sud na zahtjev stranci izdaje potvrdu na bilo kojem drugom službenom jeziku ustanova Unije upotrebom višejezičnog interaktivnog standardnog obrasca dostupnog na europskom portalu e-Pravosuđe. Sud nije dužan osigurati prijevod i/ili transliteraciju teksta unesenog u polja za slobodan unos teksta te potvrde. Osiguranje tog prijevoda ili transliteracije dužnost je stranke koja traži izvršenje.

6.4 Koje korake treba poduzeti stranka koja želi izvršiti odluku prije negoli se okrene formalnim mjerama izvršenja?

Vjerovniku odluke, odnosno osobi u čiju je korist donesena odluka, treba savjetovati da razmotri sve čimbenike koji upućuju na to vrijedi li izvršiti odluku. Razborito je najprije formalno pisati dužniku odluke, tražeći isplatu ili izvršenje obveze u skladu s odlukom, uz upozorenje da će vjerovnik, u slučaju neizvršenja uplate ili obveze, nastaviti s formalnim izvršenjem uz neizbježne posljedice po dužnika u vidu dodatnih troškova za plaćanje.

6.5 Može li vjerovnik odluke saznati metode izvršenja? – PV 8.5.2.

Vjerovnik može pristupiti informacijama o sustavima izvršenja u državama članicama EU-a na europskom portalu e-Pravosuđe. Te informacije odnose se na nacionalne postupke za izvršenje i sadržavaju imena i adrese službenika za izvršenje u različitim državama.

6.6 Je li dopušten pravni lijek protiv odluke? – PV 7.2.

U pravu svake države članice EU-a utvrđuje se je li dopušten pravni lijek protiv odluke. Informacije o mogućnosti pravnog lijeka također su dostupne na portalu e-Pravosuđe.

6.7 Postoji li mogućnost preispitivanja odluke? – PV 7.1.

Tuženik može zatražiti preispitivanje odluke donesene u sklopu ESCP-a pred nadležnim sudom države članice gdje je odluka donesena ako:

- tuženiku nije dostavljen obrazac tužbenog zahtjeva ili ako nije dobio poziv na usmenu raspravu pravovremeno i na način koji mu omogućuje pripremu obrane; ili
- tuženik nije mogao dati prigovor na zahtjev zbog okolnosti izvan kontrole tuženika ili izvanrednih okolnosti koje su nastupile bez njegove krivnje.

Preispitivanje nije moguće ako tuženik nije osporio odluku kad je to mogao učiniti, posebice podnošenjem pravnog lijeka.

Zahtjev za preispitivanjem treba podnijeti u roku od 30 dana od dana kada je tuženik saznao za sadržaj odluke i mogao reagirati.

Imajte na umu: Nije moguće tražiti preispitivanje odluke ni u kojoj državi u kojoj se traži izvršenje odluke.

6.8 Kakav je učinak preispitivanja? – PV 7.1.2.

Ako je preispitivanje odbijeno, odluka i dalje vrijedi i ostaje na snazi. Ako se odluči da je preispitivanje opravdano, odluka je ništava i tužitelj će morati uložiti novi tužbeni zahtjev.

6.9 Može li se izvršenje odbiti? – PV 8.4.

Dužnik odluke može nadležnom sudu u državi članici izvršenja uputiti zahtjev za odbijanjem izvršenja na temelju nespojivosti odluke s prethodnom odlukom koju je donijela neka država članica ili država izvan EU-a.

6.10 Može li izvršenje biti ograničeno ili odgođeno? – PV 8.4.3.

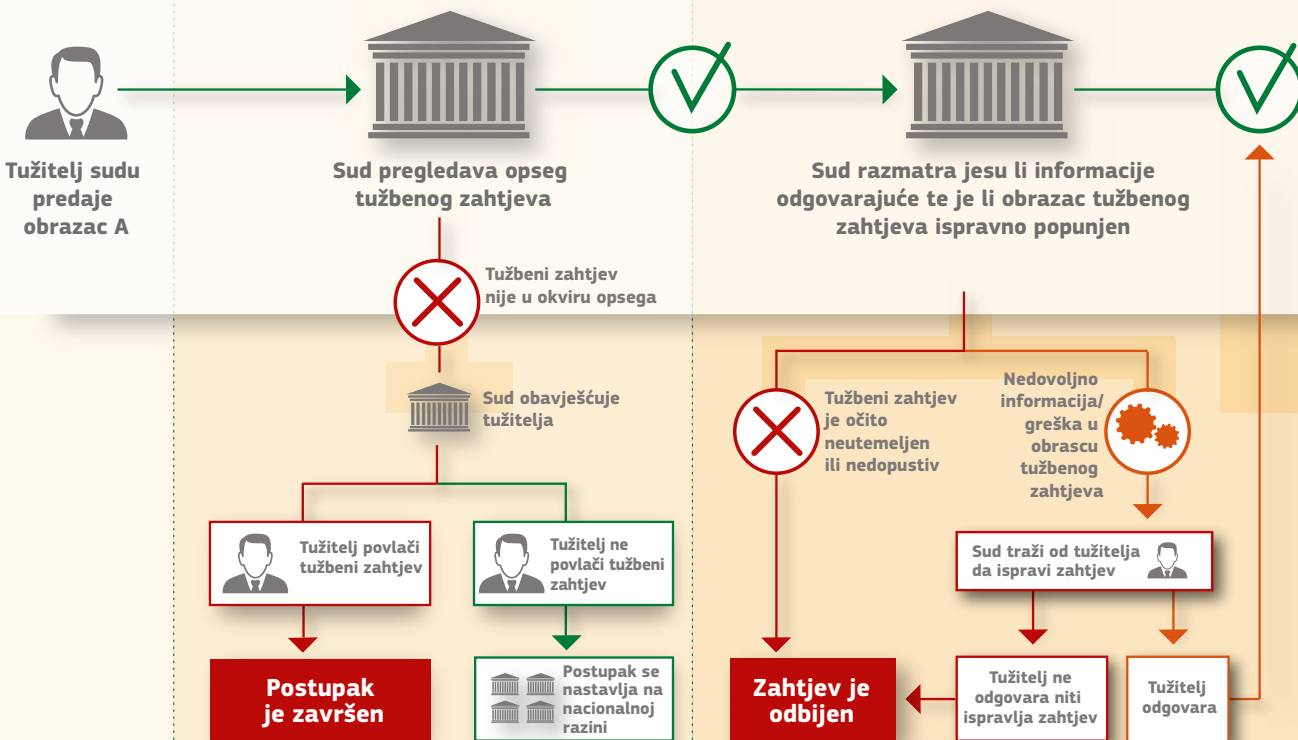
Stranka protiv koje se izvršenje provodi može sudu ili nadležnom tijelu u državi članici u kojoj se traži izvršenje uputiti zahtjev za ograničenjem ili odgađanjem izvršenja u skladu s osiguranjem u sljedećim slučajevima:

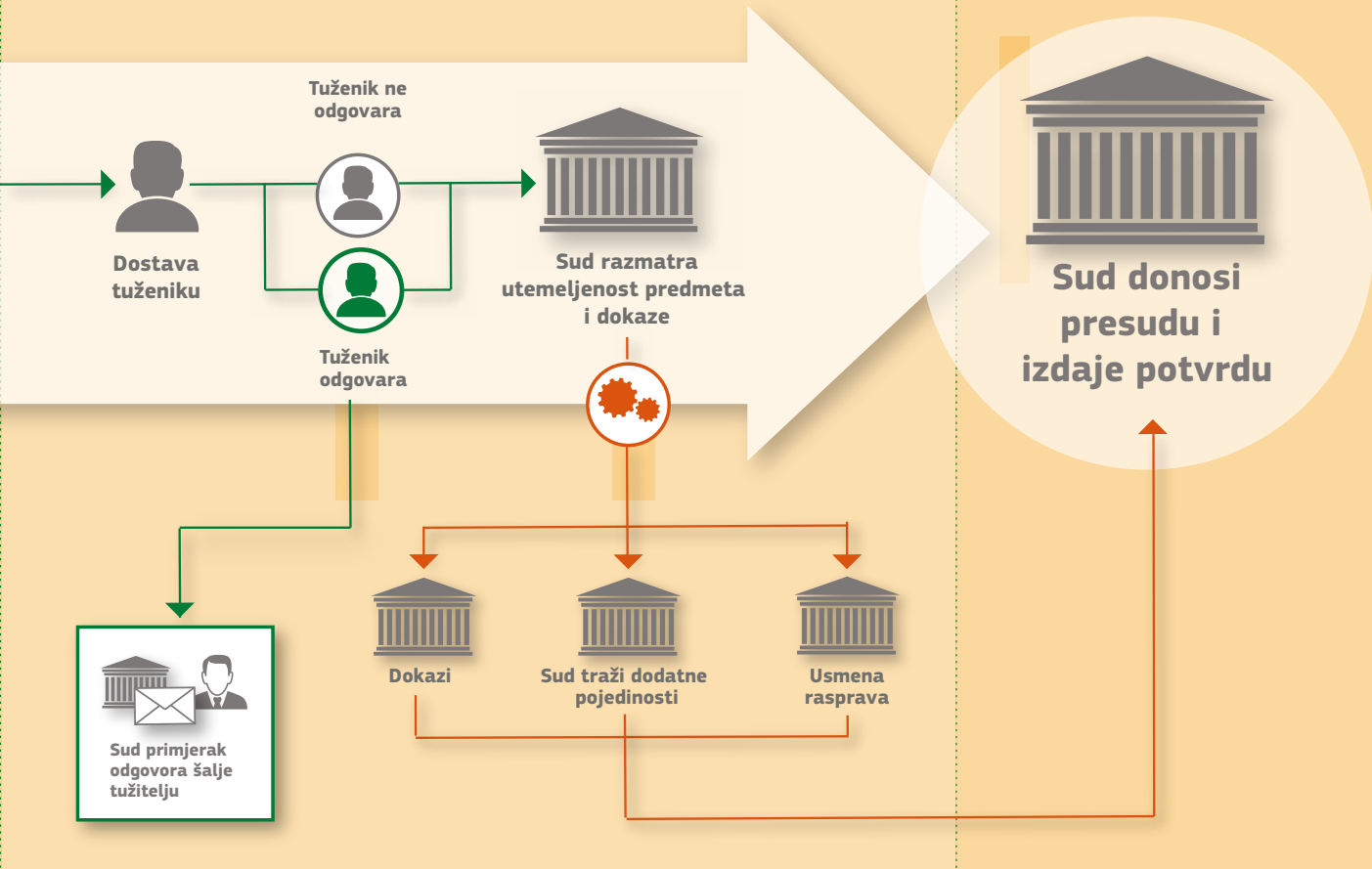
- stranka je osporila odluku donesenu u sklopu ESCP-a; ili
- odluka se još uvijek može osporiti, ili;
- stranka je uložila zahtjev za preispitivanjem odluke.

Grafikon upotrebe postupka

Sljedeći grafikon umetnut je radi prikazivanja osnovnih koraka u tužbenom zahtjevu koji se predaje u skladu s ESCP-om. Njegova namjena nije pružiti cjelovitu sliku u pogledu svih mogućih elemenata postupka ili prikazati aspekte za koje je, konkretno, nadležno nacionalno postupovno pravo država članica.

Postupak za **sporove male vrijednosti**

Referentni materijali i poveznice

Europski portal e-Pravosuđe jedinstvena je točka pristupanja svim mjerodavnim informacijama o europskom postupku za sporove male vrijednosti; odgovornost za pružanje informacija o europskom postupku za sporove male vrijednosti dijeli se između država članica i Europske komisije,

A) Obrasci koji se upotrebljavaju u europskom postupku za sporove male vrijednosti

https://e-justice.europa.eu/content_small_claims_forms-177-hr.do

B) Nacionalne informacije o upotrebi postupka, uključujući nadležne sudove i druge informacije u skladu s člankom 25.

https://e-justice.europa.eu/content_small_claims-354-hr.do

Uredba (EZ) br. 861/2007 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. srpnja 2007. o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti izmijenjena Uredbom (EU) 2015/421 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2015. o izmjeni Uredbe (EZ) br. 861/2007 o uvođenju europskog postupka za sporove male vrijednosti i Uredbe (EZ) br. 1896/2006 o uvođenju postupka za europski platni nalog.

PRINT	ISBN 978-92-76-08283-5	doi:10.2838/999447	DS-01-19-470-HR-C
PDF	ISBN 978-92-76-03914-3	doi:10.2838/540568	DS-01-19-470-HR-N

Za svaku upotrebu ili reprodukciju fotografija ili drugog materijala koja nije u skladu s autorskim pravom EU-a potrebno je tražiti dopuštenje izravno od nositelja autorskih prava.

Naslovna fotografija: © Shutterstock

Fotografije unutar izdanja: © Shutterstock

© Europska unija, 2019.

Umnožavanje je dopušteno uz uvjet navođenja izvora.

Posjetite portal e-Pravosuđe i saznajte više o građanskom pravosuđu u EU-u:

<https://e-justice.europa.eu/home.do?plang=hr&action=home>

Pratite nas

<https://www.facebook.com/EUJustice/>

https://twitter.com/EU_commission

Ured za publikacije
Europske unije

Europska pravosudna mreža
u građanskim i trgovačkim stvarima

